

Warszawa, 5 lutego 2020 roku

Sz. P.

Jadwiga Emilewicz

Minister Rozwoju

Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa

Szanowna Pani Minister,

zwracamy się z postulatem wprowadzenia rozwiązań, które zapewnią przeprowadzenie oceny powierzchni ziemi pod kątem występowania w niej ewentualnych zanieczyszczeń przed budową na niej obiektów budowlanych.

Wprowadzenie wymogu weryfikacji występowania zanieczyszczeń terenu jest konieczne zwłaszcza w przypadku budowy osiedli mieszkaniowych lub budynków użyteczności publicznej. Nieskuteczność obecnie obowiązujących regulacji prawnych potwierdza kontrola przeprowadzona przez Najwyższą Izbę Kontroli – (Działania organów administracji publicznej w zakresie usuwania historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi; nr ewid. 2/2019/P/18/047/KSI), której wyniki zostały ogłoszone 26 czerwca 2019 roku. Z ustaleń NIK wynika, że w przypadku 28,5% skontrolowanych starostw powiatowych i urzędów miast na prawach powiatu **„na terenach, gdzie występowały potencjalne historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi lub historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi, prowadzono lub zakończono budowę osiedli mieszkaniowych lub budynków użyteczności publicznej.(...) Ponadto stwierdzono dwa przypadki prowadzenia inwestycji na terenach zanieczyszczonych, chociaż w urzędach posiadano wiedzę o występujących tam historycznych zanieczyszczeniach powierzchni ziemi, na których nie przeprowadzono remediacji, pomimo takiej konieczności.”**

Z powyższego wynika, że nawet w sytuacji, gdy budowa ma powstać na terenie gdzie zidentyfikowano już występowanie zanieczyszczeń nie jest to uwzględniane w decyzjach administracyjnych poprzedzających budowę.

W opinii stowarzyszenia już dzisiaj istnieje podstawa prawna do dokonywania oceny występowania zanieczyszczeń w trakcie przygotowywania projektu budowlanego i wydawania pozwolenia na budowę. Wynika to z § 3 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych, zgodnie z którym **geotechniczne warunki posadawiania to także ocena stopnia zanieczyszczenia podłoża gruntowego i doboru metody oczyszczania gruntów**. Powyższe zapisy oznaczają, że projektant przygotowujący projekt budowlany w opisie technicznym obiektu budowlanego powinien zawsze ocenić stopień zanieczyszczenia podłoża gruntowego, a w przypadku przekroczenia dopuszczalnych norm powinien wskazać na konieczność wykonania remediacji przed rozpoczęciem zasadniczych robót budowlanych.

W praktyce projekty budowlane w żadnym stopniu nie odnoszą się do problemu występowania zanieczyszczeń na terenie budowy. Dlatego należy uznać je za niewystarczające.

Zwracamy uwagę na fakt, że rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi wymaga przeprowadzenia pełnego zakresu badań gruntów jedynie w przypadkach, gdy w wyniku wstępnej oceny zidentyfikowane zostanie ryzyko występowania zanieczyszczeń ze względu na prowadzoną na danym terenie działalność gospodarczą. Innymi słowy ocena zanieczyszczenia powierzchni ziemi może zakończyć się stwierdzeniem o braku konieczności wykonywania takich badań ze względu na brak prowadzenia działalności wiążącej się z występowaniem zanieczyszczeń na danym terenie.

Należy zgodzić się ze stanowiskiem Ministra Środowiska wyrażonym w odpowiedzi na interpelację poselską z dnia 08.08.2019r. (sygn. DGO.V.050.4.2019.JK 982891.2875897.2176530) zgodnie z którym **„(...) rozpoczęcie na terenie, na którym występuje historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi budowy budynku bez zgłoszenia istnienia zanieczyszczenia do rdoś i bez podjęcia remediacji, jest naruszeniem ww. art. 101e ustawy Poś (obowiązek zgłoszenia zanieczyszczenia do rdoś) oraz art. 101h ustawy Poś (obowiązek przeprowadzenia remediacji). Należy zauważyć, że w oczywisty sposób obecność budynku utrudni, a w niektórych**

Stowarzyszenie Instytut Remediacji Terenów Zanieczyszczonych
Ul. Żurawia 43 lok. 116-122, 00-680 Warszawa
KRS: 0000730751, NIP: 7010821535
kontakt@instytutremediacji.pl

przypadkach uniemożliwi, dostęp do zanieczyszczonej gleby i ziemi oraz przeprowadzenie remediacji. Zatem rozpoczęcie budowy na zanieczyszczonym terenie, w przypadku, gdy istnieje świadomość i wiedza o istniejącym zanieczyszczeniu gleby i ziemi, należy interpretować jako chęć ominięcia przepisów o ochronie powierzchni ziemi.”

Wobec podniesionego w zacytowanej powyżej odpowiedzi Ministra Środowiska faktu, że realizacja inwestycji na zanieczyszczonym terenie może zostać uznana za naruszenie prawa **jednie w sytuacji, gdy inwestor jest świadomy występujących zanieczyszczeń** w praktyce inwestorzy nie oceniają terenu inwestycji pod kątem ryzyka występowania zanieczyszczeń nawet w przypadku dużych przedsięwzięć na terenach potencjalnie skażonych jak tereny poprzemysłowe. **Obecna regulacja prawna wręcz zniechęca do dokonania takiej oceny, gdyż brak wiedzy, a nawet brak możliwości udowodnienia inwestorowi posiadania takiej wiedzy o zanieczyszczaniach pozwala unikać odpowiedzialności za niewykonanie remediacji na terenie budowy.**

W ocenie stowarzyszenia, ze względu na wyżej opisaną praktykę, w postępowaniu administracyjnym poprzedzającym budowę należałoby wprost wymagać od projektanta dokonania oceny ryzyka występowania zanieczyszczenia powierzchni ziemi tam, gdzie ma powstać obiekt budowlany, a od organu wydającego pozwolenie na budowę weryfikacji danych zgromadzonych w publicznych wykazach i rejestrach. Jak słusznie zwrócił uwagę Minister Środowiska po zrealizowaniu inwestycji remediacja będzie utrudniona lub wręcz niemożliwa.

Uwzględniając powyższe w naszej ocenie pożądane jest wprowadzenie następującej zmiany do proponowanego projektu nowego rozporządzenia Ministra Inwestycji i Rozwoju w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego:

Obecne brzmienie § 15 ust. 1 pkt. 5 projektu rozporządzenia	Proponowane przez Stowarzyszenie brzmienie § 15 ust. 1 pkt. 5 projektu rozporządzenia
5) <i>opinię geotechniczną obiektu budowlanego</i>	5) <i>opinię geotechniczną obiektu budowlanego zawierającą ocenę podłoża gruntowego pod kątem zanieczyszczenia i stwierdzającą ewentualną konieczność wykonania remediacji</i>

Z poważaniem,

Rafał Hałabura

Prezes Zarządu Stowarzyszenia Instytut Remediacji Terenów Zanieczyszczonych
rhalabura@instytutremediacji.pl

Do wiadomości

Sz. P. Michał Kurtyka Minister Klimatu
ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa